

Carl von Linné

«Linné var till växten, mediocre stor, snarare låg än hög, varken mager eller fet, med tämligen muskulösa lemmar och stora ådror alltifrån barnåren.

Huvudet stort, bakhuvudet upphöjt med en transversell nedtryckning längs lambdasömmen. Pannan medelmåttigt hög, på ålderdomen rynkad. Håret varken rakt eller krusigt, i barnåren vitt, sedan brunt och vid tinningarna rödligt, slutligen grånande.

Ögonbrynen bruna. Ansiktsfärgen blek. Ögonen bruna, mycket skarpa, livliga, glättiga. Synen förträfflig, även beträffande minsta föremål.

Näsan rak. En liten vårta på högra näsvingen och en annan något större på högra kinden. Tänderna dåliga, maskfrätta genom svår tandvärk från ungdomen intill 50:de året; alldeles tandlös före det 60:de. Intet öra för musik.

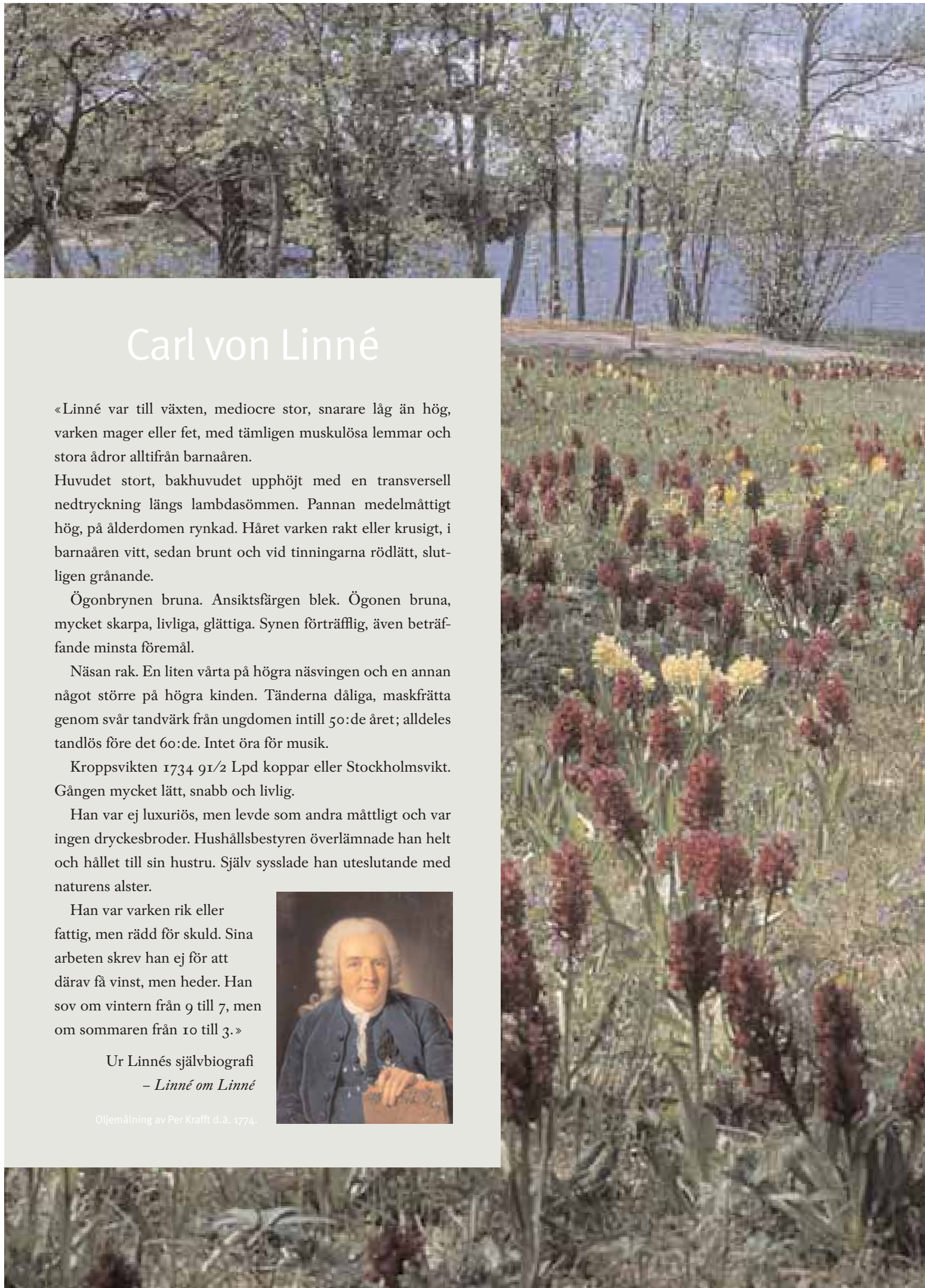
Kroppsvikten 1734 91/2 Lpd koppar eller Stockholmsvikt. Gången mycket lätt, snabb och livlig.

Han var ej luxuriös, men levde som andra måttligt och var ingen dryckesbroder. Hushållsbestyren överlämnade han helt och hållet till sin hustru. Själv sysslade han uteslutande med naturens alster.

Han var varken rik eller fattig, men rädd för skuld. Sina arbeten skrev han ej för att därav få vinst, men heder. Han sov om vintern från 9 till 7, men om sommaren från 10 till 3.»

Ur Linnés självbiografi
– *Linné om Linné*

Oljemålning av Per Krafft d.ä. 1774.

Blomsterkonungen

Carl von Linné skriver om sin födelse: «I detta världens ljus uplyfte jag första gången mina ögon i Råshult, Stenbrohults socken, Allbo härad, Kronobergs län, Småland och Sverige, natten emellan den 12 och 13 maj».

Idéhistorikern Tore Frängsmyr talar om Linnés besatthet och vilja att systematisera, ordna och klassificera; «med nästan ett barns ängslighet att dokumentera sin situation på jorden». Visst känner man igen barnet i Linnés systematiska sätt att inordna platsen för sin födelse i en större helhet.

Det var passionen för systematik som skulle göra honom känd och berömd över hela världen. Prästsonen från Småland, som i skolan ansågs sakna läshuvud, blev redan under sin livstid anedd som den störste vetenskapsmannen inom sitt område – botaniken. Med sin avhandling *Systema naturae* gav han världen ett nytt gemensamt språk för att förstå och beskriva skapelsen. Det var inte bara botaniken Linné systematiserade. Allt kunde i växtriket, djurriket och mineralriket delas in i klasser, ordningar, släkten och arter – även människan.

Förmodligen var Linné väl medveten om sin egen betydelse. Han led inte av någon falsk blygsamhet, och kunde till exempel skriva mycket positiva recensioner av sina egna verk under antaget namn. Det sägs att alla högaktade Linné men att ingen älskade honom. I de kommande eftermälen som han själv skrev för Vetenskapsakademien, och där han talar om sig själv i tredje person, framställer han sig som Blomsterkonungen «Floras överstepräst» som från enkla förhållanden steg till de högsta höjder och skrev de största mästerstycken som naturalhistorien känner.

De högsta höjderna nådde han i livstiden. Han var en av grundarna av Vetenskapsakademien, han blev utnämnd till kunglig livläkare, adlad och blev riddare av Nordstjärneorden. Efter sin död begravdes han i Uppsala domkyrka. Nog kan man säga att han var högaktad.

I dag, 300 år efter sin död, är Carl von Linné fortfarande högaktad men kanske framför allt älskad.

Tvättad genom 1800-talets national- och naturromantik framstår upplysningstidens store vetenskapsman nu som en sagofigur – den verkliga blomsterkonungen.

Hans Landberg